

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2020 METŲ ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2022 m. kovo 31 d. Nr. T2-74

Jurbarkas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo 2 straipsnio 6 dalimi ir 10 straipsniu, Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“, Jurbarko rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

Patvirtinti Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2020 metų ataskaitą (pridedama).

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo paskelbimo arba įteikimo suinteresuotai šaliai dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (Laisvės al. 36, Kaunas) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams (A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Skirmantas Mockevičius

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2020 METŲ ATASKAITA

IVADAS

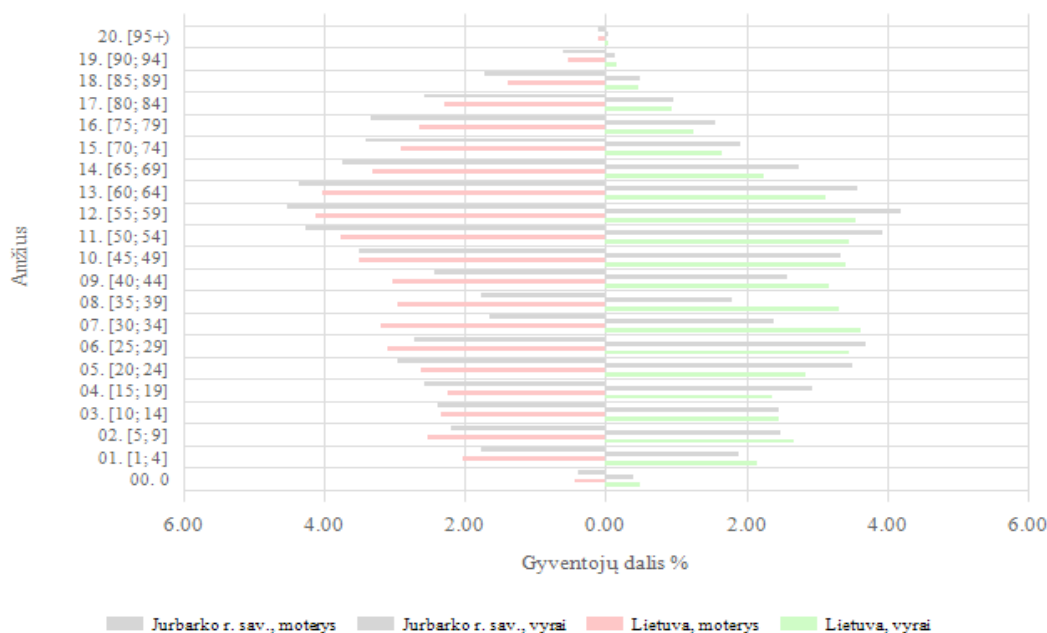
Visuomenės sveikatos stebėseną Jurbarko rajono savivaldybėje vykdoma remiantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Pateikiami rodikliai atspindi kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos (LSS) tikslai ir jų uždaviniai. Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje.

Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritėtines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms. Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais:

- Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu;
- Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema sveikstat.hi.lt.

DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

Amžiaus profilis, 2020

1 pav. Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų demografinis medis
(Šaltinis Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema)

Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalo 2020 m. duomenimis Jurbarko rajono savivaldybėje gyveno 24 835 nuolatiniai gyventojai. Iš jų: 47 proc. vyrų ir 52,3 proc. moterų. Atsižvelgiant į amžiaus profilio diagramą, daugiausia 2020 m. Jurbarko rajone gyveno 55–59 m. amžiaus moterų, tai sudarė apie 43 proc. ir 41 proc. šio amžiaus vyrų. Lietuvoje 2020 m. daugiausia gyveno 55–59 m. moterų, tai sudarė apie 41 proc., o vyrų daugiausia 30–34 metų amžiaus, apie 38 proc. (1 pav.).

Socioekonominė situacija savivaldybėje

Vienas iš sveikatos programos uždavinių – sumažinti skurdo lygį ir nedarbą. Jurbarko rajone labai aktuali problema yra ilgalaikis nedarbo lygis – bedarbystė, trunkanti ilgiau kaip metus, parodanti darbo jėgos procentą, nuo visų galinčių dirbti asmenų. Tai vienas iš socialinių-ekonominių poveikio sveikatai veiksnių, turintis nemažą įtaką fizinei ir psichinei sveikatai. Lietuvos užimtumo tarnybos, Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Jurbarko skyriaus 2020 m. duomenimis, ilgalaikių bedarbių skaičius Jurbarko rajone sudarė 553 asmenys, tai sudarė 3,8/100 gyv. Higienos instituto Lietuvos sveikatos rodiklių duomenimis 2019 m. 2,1/100 gyv., 2018 m. 4,6/100 gyv. Nors rodiklio reikšmė mažėjo, tačiau buvo prastesnė nei Lietuvos. Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 2020 m. sudarė 88,8/1 000 moksleivių. Socialinės pašalpas 2020 m. gavo 905 asmenys, tai sudarė 36,9/1 000 gyv., rodiklis atitiko Lietuvos vidurkį.

Sveikata savivaldybėje

Jurbarko rajone 2020 m. blogėjo mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių sistemos ligų ir sergamumo antro tipo diabetu rodikliai. Ligotumo, kurį nulėmė žalingi įpročiai ar nusikalstama veikla, rodikliai arba atitiko Lietuvos vidurkį, arba buvo geresni už jį. Mirtingumo nuo alkoholio vartojimo rodiklis – 16,3/100 000 gyv.

Daugiausia Jurbarko rajone 2020 m. gyventojai sirgo ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų ligomis, rodiklis siekė 1 592/8/10 000 gyv. Šiomis ligomis sirgo 3 908 asmenys. Hipertenzine širdies liga sirgo 7 570 asmenų, Jurbarko rajono rodiklis – 3 085,3/10 000 gyv. Ligotumo išemine širdies liga 2020 m. rodiklis siekė 685,5/100 000 gyv., sirgo 1 682 asmenys.

2020 m. Jurbarko rajone mirė 477 gyventojai. Lyginant su ankstesniais metais mirtingumas buvo šiek tiek didesnis: 2019 m. – 448 gyventojai, 2018 m. – 446 gyventojai. Jurbarko rajone 2020 m. daugiausia gyventojų mirė nuo išeminės širdies ligos, COVID-19 ligos komplikacijų, hipertenzinės širdies ligos, smegenų infarktų bei navikų (1 lentelė).

1 lentelė. Šaltinis: Higienos instituto „Mirties priežasčių paieškos priemonių sistema“

<i>Mirtingumas pagal ligų grupes</i>	<i>Mirusiųjų skaičius vienetais</i>	<i>Mirusiųjų skaičius procentais</i>
Išeminė širdies liga	188	39,41
COVID-19	24	5,03
Hipertenzinės širdies liga	19	3,98
Smegenų infarktai	19	3,98
Bronchų ir plaučių piktybiniai navikai	17	3,56
Kitos cerebravaskulinių (smegenų kraujagyslių) ligų pasekmės	13	2,73
Kitos mirties priežastys	197	41,2

2020 METŲ JURBARKO RAJONO SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSIŲ RODIKLIŲ PROFILIS

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Savivaldybės rodiklis	Absoliutus skaičius	Savivaldybės 3 metų vidurkis	Santykis su Lietuva	Rodiklis	Blo-giausias	Rodiklio reikšmės vieta tarp savivaldybių pagal kvintilius	Geras rodiklis
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.									
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė. (Higienos instituto skaičiavimai).	➔	74.5	74	74.5	0.99	75.1	70.5		80.7
Išvengiamas mirtingumas proc.	⬇	28.9	138	28.3	1.01	28.5	38.9		21.3
1 tikslas. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį									
1.1. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą									
Savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.	⬇	32.6	8	29.2	1.50	21.7	71.2		0.0
Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.	⬇	32.7	8	28.6	1.55	21.1	70.1		0.0
Bandymų žudytis skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyventojų	⬇	24.5	6	29.2	0.78	31.4	64.7		0.0
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksleivių. (2019)	⬆	88.8	192	83.0	1.32	67.1	246.0		36.1
Socialinės rizikos šeimų sk. 1 000 gyv. (2018)	➔	3.3	86	4.1	1.00	3.3	8.5		0.3
Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos proc.	⬇	3.8	553	3.5	1.46	2.6	6.6		0.7
Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.	⬇	-24.4	-599	-2.4	-40.67	0.6	-26.8		41.1
1.2. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu									
Mirtingumo nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv., rodiklis.	⬇	81.5	20	99.4	0.91	89.7	259.1		24.7
Standartizuotas mirtingumo rodiklis, nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	⬇	73.6	20	98.3	0.85	87.0	210.6		23.5
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sk. 1 000 moksleivių.	➔	353.5	1034	321.4	1.64	216.1	446.8		70.2
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyv.	⬇	36.9	905	40.9	1.84	20.1	65.3		2.0
Sergamumo nuo tuberkuliozės rodiklis (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys).	⬇	3.3	8	3.4	1.57	2.1	8.3		0.0
Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys).	⬇	4.1	10	3.8	1.64	2.5	9.7		0.0
2 tikslas. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką									
2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą									
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius	⬆	1.4	2	2.0	1.40	1.0	3.5		0.0

10 000 gyv.									
Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.	↓	109.9	63	165.2	0.89	123.1	167.4		41.1
Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.	↓	63.2	93	61.8	1.20	52.7	120.8		37.7
Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duomenimis.)	↓	1.6	4	20.0	0.17	9.2	27.7		0.0
2.2. Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį									
Mirtingumas nuo paskendimo (W65–W74) 100 000 gyv.	↓	4.1	1	9.3	0.82	5.0	27.9		0.0
Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo paskendimo (W65–W74) 100 000 gyv.	↓	3.0	1	7.8	0.61	4.9	23.5		0.0
Mirtingumas nuo nukritimo (W00–W19) 100 000 gyv.	↓	12.2	3	17.2	0.69	17.7	84.0		0.0
Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo nukritimo (W00–W19) 100 000 gyv.	↓	10.1	3	15.4	0.59	17.1	59.8		0.0
2.3. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių									
Mirtingumas transporto įvykiuose (V00–V99) 100 000 gyv.	↓	4.1	1	4.0	0.53	7.7	27.9		0.0
Standartizuotas transporto įvykiuose (V00–V99) 100 000 gyv.	↓	3.0	1	3.0	0.39	7.6	29.4		0.0
Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00–V09) 100 000 gyv.	–	0.0	0	0.0	0.00	2.2	11.5		0.0
Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00–V09) 100 000 gyv.	–	0.0	0	0.0	0.00	2.1	10.1		0.0
Traumų dėl transporto įvykių (V00–V99) sk. 10 000 gyv.	↑	5.3	13	5.6	0.85	6.2	13.8		0.0
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą									
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km	↑	209.0	209	186.2	0.23	896.0	29239.0		16.0
3 tikslas. Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą									
3.1. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą									
Mirtingumas nuo narkotikų vartojimo 100 000 gyv.	–	0.0	0	1.3	0.00	2.2	11.0		0.0
Standartizuotas mirtingumas nuo narkotikų vartojimo 100 000 gyv.	–	0.0	0	2.2	0.00	2.3	17.7		0.0
Mirtingumas nuo alkoholio vartojimo 100 000 gyv.	↓	16.3	4	14.6	0.75	21.8	69.5		0.0
Standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio vartojimo 100 000 gyv.	↓	13.7	4	14.4	0.66	20.9	71.4		0.0
Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.	↑	53.6	54	29.8	0.70	76.1	620.1		0.0
Gyventojų sk., tenkantis 1 tabako licencijai	↑	258.3	24536	235.7	1.29	199.8	71.5		380.6
Gyventojų sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai	↑	261.0	24536	282.5	1.51	172.6	43.2		345.5

3.2. Skatinti sveikos mitybos įpročius									
Kūdikių, žindytų išimtinai krūtimi iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.) (2019).	↑	31.0	54	29.7	0.82	37.8	6.6		62.1
4 tikslas. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius									
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas Mokslo įrodymais.									
Išvengiamų hospitalizacijų (IH) sk. 1 000 gyv.	↓	23.9	586	33.7	1.13	21.1	38.1		7.8
Išvengiamų hospitalizacijų dėl cukrinio diabeto sk. 18+ m. 1 000 gyv.	↓	4.8	97	5.7	0.92	5.2	8.6		1.7
4.2. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą									
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk. (2019)	→	2.7	157	2.8	1.59	1.7	1.1		6.0
Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv. (2019)	↑	6.8	17	6.4	0.94	7.2	2.5		13.8
Apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyventojui	→	7.6	187245	8.4	0.95	8.0	10.1		5.8
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) (visi) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	↓	0.4	1	0.4	1.00	0.4	2.4		0.0
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15–A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	–	0.0	0	0.3	0.00	0.2	2.1		0.0
Sergamumas ŽIV ir LPL (B20–B24, Z21, A50–A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys)	–	0.0	0	0.5	0.00	1.5	4.2		0.0
4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą									
Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių	–	0.0	0	3.4	0.00	2.8	18.8		0.0
2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys, proc.	↓	86.9	146	89.7	0.96	90.1	80.1		100.0
1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielite, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimtys (3 dozės), proc.	→	88.9	136	92.5	0.97	91.3	49.2		100.0
Vaikų (6–14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.	↓	6.0	112	8.6	0.62	9.7	0.9		37.8
Vaikų (7-17 m.), neturinčių éduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis, proc.	↑	20.2	271	18.1	0.96	21.1	7.4		33.5
Paauglių (15-17 m.) gimdymų sk. 1 000 (15-17 m.) moterų.	↓	7.9	3	5.2	2.72	2.9	15.0		0.0
4.4. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę									
Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00–I99) 100 000 gyv.	→	1137.1	279	1040.7	1.39	820.8	1563.7		362.5
Standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00–I99) 100 000 gyv.	→	976.7	279	905.8	1.23	795.2	1219.3		577.5
Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00–C96) 100 000 gyv.	↑	350.5	86	363.3	1.19	293.7	470.9		200.4

Standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00–C96) 100 000 gyv.	↑	293.1	86	309.4	1.05	278.2	359.7		215.6
Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60–I69) 100 000 gyv.	↓	183.4	45	163.1	0.98	187.0	562.8		27.9
Standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60–I69) 100 000 gyv.	↓	158.1	45	142.3	0.88	179.2	446.1		49.4
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.	↑	65.6	161	79.9	1.30	50.4	99.6		22.1
Tikslinės populiacijos dalis proc., per du metus dalyvavusi krūties vėžio programoje	→	35.8	1490	38.7	0.78	45.7	15.2		57.4
Tikslinės populiacijos dalis proc., per 3 metus dalyvavusi gimdos kaklelio programoje, proc.	→	48.2	2563	51.4	0.93	52.1	28.1		74.7
Tikslinės populiacijos dalis per 2 metus dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje, proc.	→	42.9	3860	47.1	0.89	48.3	21.7		65.4
Tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi širdies ir kraujagyslių programoje, proc.	→	29.0	1638	39.0	0.81	35.6	15.1		58.8

2 pav. 2020 m. Jurbarko rajono savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis (Higienos instituto Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema)

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis¹, galima teigti, kad:

1.1. Uždavinio „**Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą**“ rodikliai Jurbarko rajono savivaldybėje ryškiai nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio, tačiau išsiskiria ilgalaikis nedarbo lygis, mokyklinio amžiaus vaikų nesimokančių mokyklose skaičius 1 000 moksleivių ir gyventojų skaičius pokytis 1 000 gyventojų.

1.2. Uždavinio „**Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu**“ Jurbarko rajono rodikliai daugeliu atvejų yra geresni už Lietuvos vidurkį.

2.1. Uždavinio „**Kurti sveikas ir saugias darbo bei buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą**“ rodikliai geresni už Lietuvos arba atitinkantys Lietuvos vidurkį, blogesnis asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv. rodiklis.

2.2. Uždavinio „**Kurti sveikas ir palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį**“ rodikliai yra atitinkantys Lietuvos vidurkį arba geresni už Lietuvos.

2.3. Uždavinio „**Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių**“ rodikliai yra geresni nei Lietuvos.

2.4. Uždavinio „**Mažinti aplinkos užterštumą, triukšmą**“ rodikliai atitinkantys Lietuvos vidurkį.

3.1. Uždavinio „**Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą bei azartinių lošimų, kompiuterinių žaidimų ir pan. prieinamumą**“ rodikliai arba geri arba geresni nei Lietuvos.

3.2. Uždavinio „**Skatinti sveikos mitybos įpročius**“ rodiklis atitinkantis Lietuvos vidurkį.

4.1. Uždavinio „**Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos priežiūros technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais**“ rodikliai yra atitinkantys Lietuvos vidurkį.

4.2. Uždavinio „**Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą**“ rodikliai geri arba geresni nei Lietuvos.

4.4. Uždavinio „**Gerinti motinos ir vaiko sveikatą**“ prastesni rodikliai nei Lietuvos buvo: 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudoniukės (1 dozė) skiepavimo apimtys, 1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielito, Haemophilus influenzae B skiepavimo apimtys (3 dozės), paauglių (15–17 m.) gimdymų sk. 1 000 15–17 m. moterų.

4.5. Uždavinio „**Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę**“ vyrauja rodikliai, atitinkantys Lietuvos vidurkį, prastesni nei Lietuvos buvo: standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyv., sergamumo II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv. ir tikslinės populiacijos dalis procentais, dalyvavusi širdies ir kraujagyslių programoje.

¹ Aprašomi tik uždaviniai, turintys bent vieną jų atspindintį rodiklį

Atsižvelgiant į Jurbarko rajono savivaldybės su sveikata susijusių rodiklių profilį (2 pav.) ir įvertinus Savivaldybės rodiklio santykį su Lietuvos vidurkiu, galima konstatuoti, kad:

- 1. (skaičius) rodiklių reikšmės yra geresnės už Lietuvos vidurkį (žalioji zona):**
    - 1.1. Socialinės rizikos šeimų sk. 1 000 gyv. (2018);
    - 1.2. Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.;
    - 1.3. Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duomenys);
    - 1.4. Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.;
    - 1.5. Mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.;
    - 1.6. Standartizuotas mirtingumo rodiklis transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.;
    - 1.7. Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
    - 1.8. Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
    - 1.9. Mirtingumas nuo narkotikų vartojimo 100 000 gyv.;
    - 1.10. Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo narkotikų vartojimo 100 000 gyv.;
    - 1.11. Gyventojų skaičius, tenkantis 1 tabako licencijai;
    - 1.12. Gyventojų skaičius, tenkantis 1 alkoholio licencijai;
    - 1.13. Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys);
    - 1.14. Sergamumas ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys);
    - 1.15. Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių;
  - 2. (skaičius) rodiklių reikšmės yra prastesnės nei Lietuvos vidurkis (raudonoji zona):**
    - 2.1. Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksl. (2019);
    - 2.2. Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos procentais;
    - 2.3. Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.;
    - 2.4. Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sk. 1 000 moksleivių;
    - 2.5. Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.;
    - 2.6. 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys, proc.;
    - 2.7. 1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielite, Haemophilus influenzae skiepijimo apimtys (3 dozės), proc.;
    - 2.8. Paauglių (15–17 m.) gimdymų sk. 1 000 15–17 m. moterų;
    - 2.9. Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyv.;
    - 2.10. Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.;
    - 2.11. Tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi ŠKL programoje, proc.
- Kiti rodikliai patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančių kvintilių grupę (geltonoji zona).**

SAVIVALDYBĖS PRIORITETINIŲ PROBLEMŲ ANALIZĖ

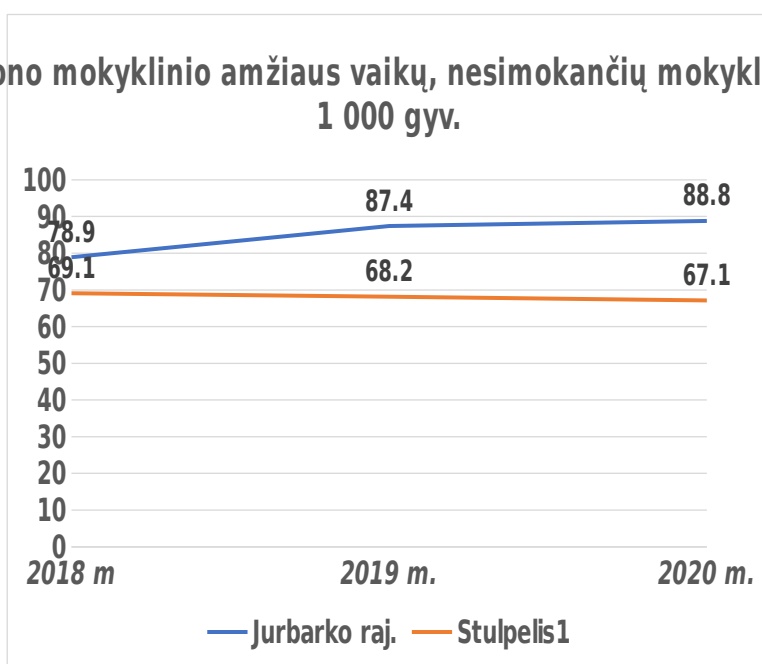
- Prioritetinių problemų pasirinkimo motyvai / metodika
- Prioritetinės problemos 2020 m. Jurbarko rajono savivaldybėje pasirinktos dėl trijų paskutinių metų blogėjimo tendencijos, atsižvelgiant į rodiklio reikšmės santykį su Lietuva.
- a) Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksleivių (2019);

- b) Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv.;
- c) Sergamumo II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.

1. Prioritetinė problema.

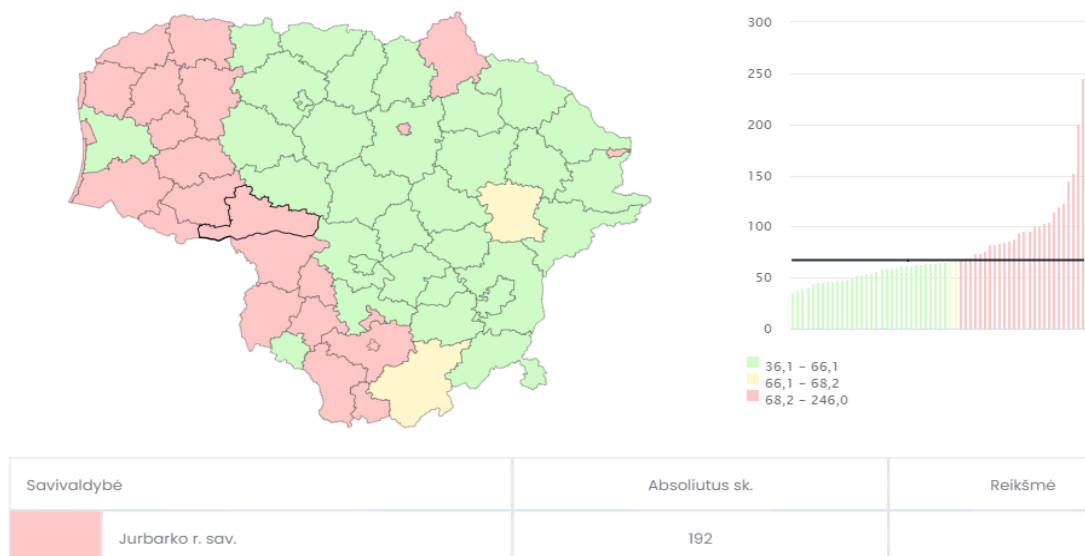
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyv. Lietuvoje visi mokyklinio amžiaus vaikai, kurių amžius nuo 7 iki 16 metų privalo mokytis pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas. Nesimokantis asmuo – neįregistruotas mokinių registre vaikas iki 16 metų, kurio deklaruota vieta yra Jurbarko savivaldybė, arba vaikas, įrašytas į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą pagal savivaldybę, kurioje gyvena. Atsižvelgiant į Jurbarko rajono savivaldybės ir su sveikata susijusių rodiklių profilį 2020 m. (2 pav.), stebima rodiklio blogėjimo tendencija. 2020 m. jis sudarė 88,8/1 000 tai yra – 192 vaikai. Jurbarko rajono savivaldybėje mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 2018 m. buvo 78,9 proc. 2019 m. – 87,4 proc. 2020 m. – 88,8 proc. (3 pav., 4 pav.).

Jurbarko rajono mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyv.

3 pav. Šaltinis Lietuvos rodiklių informacinė sistema. Jurbarko rajono mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius.

Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksł. Metai: 2019 Gini: 0.23

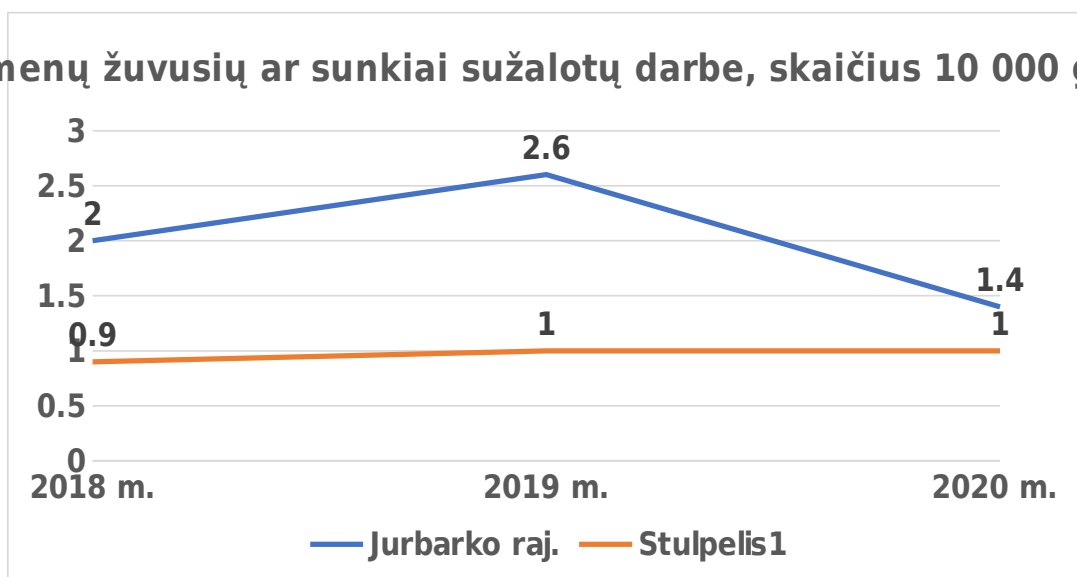

4 pav. Šaltinis Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema. Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksleivių.

2. Prioritetinė problema

Viena iš prioritetinių problemų Jurbarko rajone 2020 m. buvo asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyventojų. Lietuvoje kas metai 1 iš 10 000 darbingo amžiaus gyventojų patiria sunkų nelaimingą atsitikimą darbe arba žūva. Jurbarko rajone 2020 m. sunkiai sužalotų darbe buvo 1, 4/10 000 Atsižvelgiant į Lietuvos sveikatos rodiklių 3 paskutinių metų duomenis asmenų žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe skaičius Jurbarko rajone rodiklių reikšmės, buvo prastesnės nei Lietuvos (2018 m. — 2/10 000 gyv., 2019 m. — 2,6/10 000 gyv., 2020 m. — 1,1/10 000 gyv.) (5 pav.).

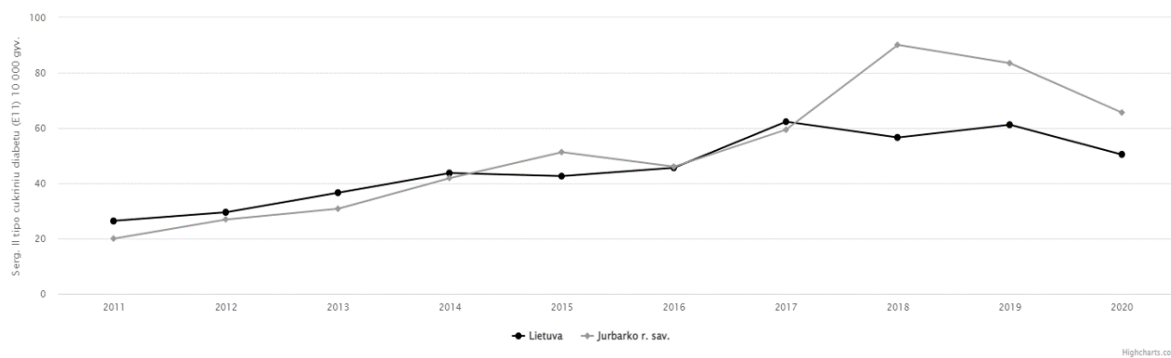
Asmenų žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv.

5 pav. Šaltinis Lietuvos rodiklių informacinė sistema. Asmenų žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyv.

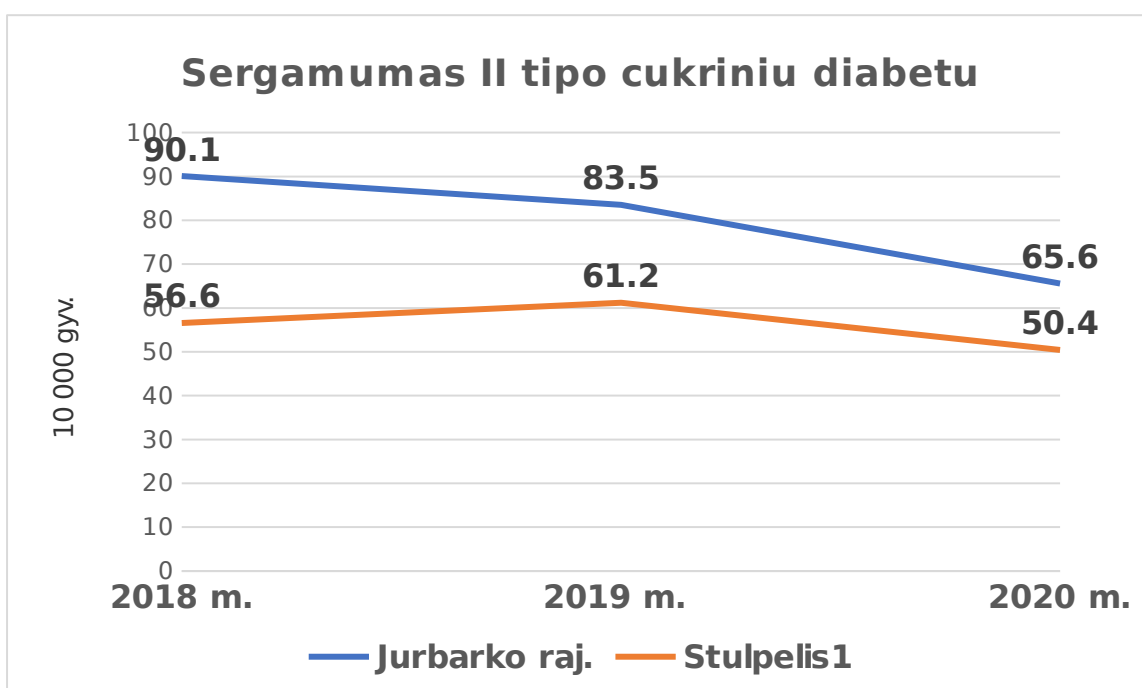
3. Prioritetinė problema.

Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (nuo insulino nepriklausomu) 10 000 gyventojų Jurbarko rajone 2020 m. 65,6/10 000 gyv., tai yra – 161 asmuo. Lietuvos rodiklis 50,4/10 000 gyv. Sergamumo II tipo diabetu rodikliai 3 paskutiniuosius metus kito, bet lyginant su Lietuvos rodikliais, jų reikšmės prastesnės nei Lietuvos (2018 m. – 90,1/10 000 gyv., 2019 m. – 83,5/10 000 gyv., 2020 m. – 65,6/10 000) (6 pav.).

● Panašus ● Blogiau ● Geriau

Metai	Kiekis	Reikšmė	Apatinis PI	Viršutinis PI	Kontekstas
2011	60,0	20,0	15,3	25,7	26,4
2012	79,0	26,9	21,3	33,5	29,5
2013	89,0	30,8	24,7	37,9	36,6
2014	119,0	41,9	34,7	50,1	43,7
2015	143,0	51,3	43,3	60,5	42,6
2016	125,0	46,0	38,3	54,8	45,6
2017	157,0	59,4	50,5	69,5	62,3
2018	232,0	90,1	78,9	102,5	56,6
2019	210,0	83,5	72,6	95,6	61,2
2020	161,0	65,6	55,9	76,6	50,4

6 pav. Šaltinis Lietuvos rodiklių informacinė sistema. Sergamumo II tipo cukriniu diabetu rodikliai.

GYVENSENOS STEBĖSENOS RODIKLIAI

JURBARKO RAJONO MOKINIŲ GYVENSENOS TYRIMAS 2020 M. RODIKLIŲ REZULTATAI

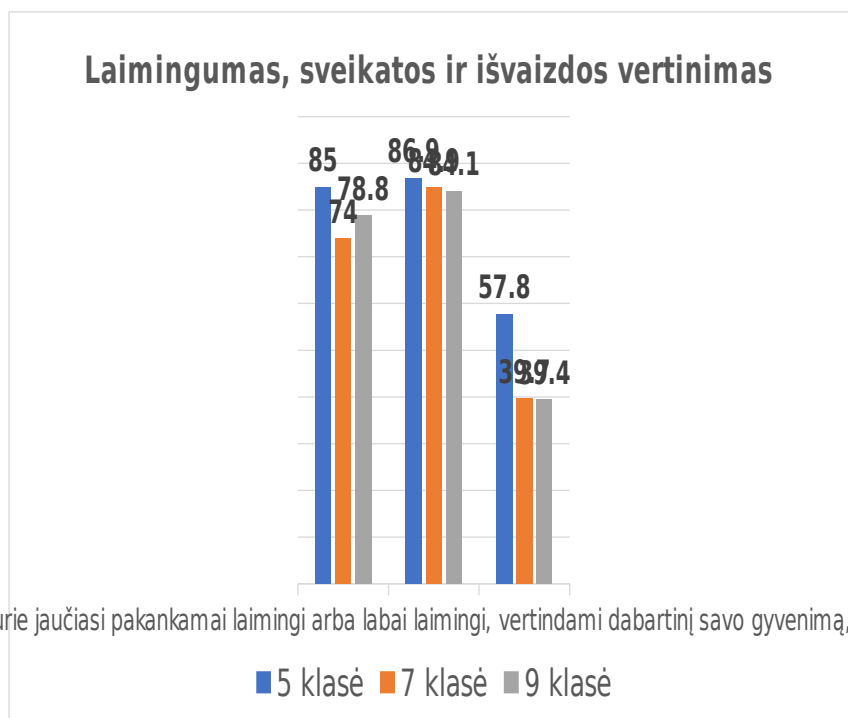
Mokinių gyvensenos tyrimas atliktas vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Nuostatų 8.3 punkte nurodoma, kad pagal Higienos instituto parengtą metodiką ir klausimynus ne rečiau nei kas 4 metus kovo–gegužės mėnesiais nuo 2016 metų turi būti atliekami 5-ų, 7-ų, 9-ų (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvensenos stebėsenos tyrimai, nuo 2018 metų turi būti atliekami suaugusių savivaldybės gyventojų gyvensenos stebėsenos tyrimai, tyrimų duomenys iki tų metų, kuriais atliktas atitinkamas tyrimas, liepos 1 d. pateikiami Higienos institutui.

2020 m. mokinių gyvensenos tyrimas buvo numatytas vykdyti 2020 m. kovo mėnesį, bet dėl karantino nukeltas į rugsėjo–spalio mėnesius. Tyrime dalyvavo 573 Jurbarko rajono mokyklų mokiniai. Iš jų 216 penktokų, 225 septintokai, 132 devintokai arba pirmos gimnazijos klasės mokiniai.

Mokinių gyvensenos tyrime buvo analizuojami 32 gyvensenos rodikliai, suskirstyti į tris grupes:

- 1) laimingumo, sveikatos ir išvaizdos vertinimas;
- 2) sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis ir mitybos įpročiai, burnos higiena);
- 3) rizikingas elgesys (tabako, elektroninių cigarečių rūkymas, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimas, patyčios ir saugumas kelyje, namuose bei mokykloje).

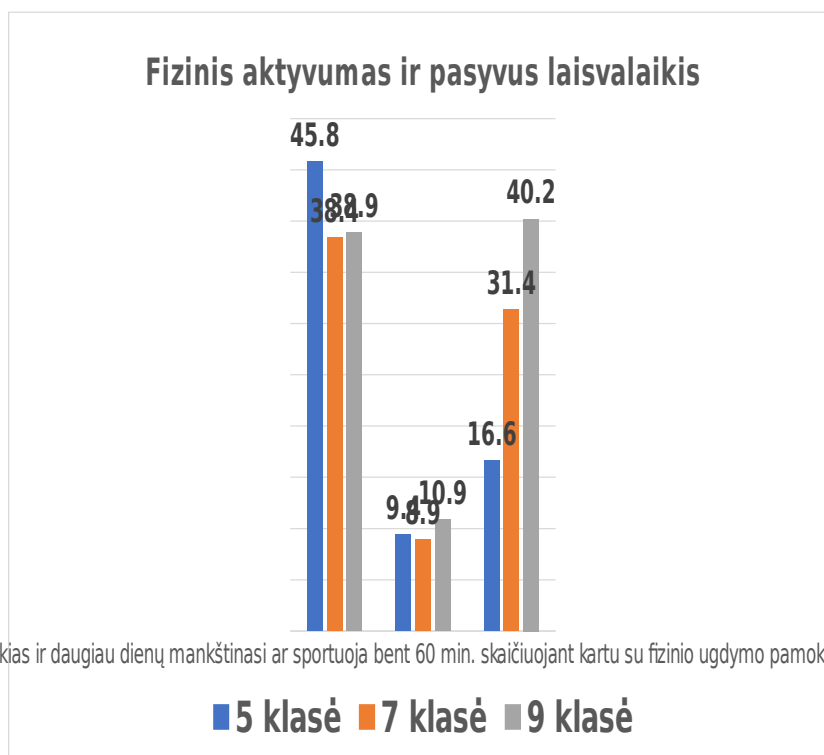
Pagal pirmą rodiklį – laimingumo, sveikatos ir išvaizdos vertinimą – jautėsi pakankamai laimingi 85,0 proc. Jurbarko rajono penktokų, 78,8 proc. devintokų, 74,0 proc. septintokų. Savo sveikatą kaip gerą arba labai gerą vertino 86,9 proc. penktokų, 84,9 proc. septintokų, 84,1 proc. devintokų. Labiausiai savo išvaizda patenkinti buvo 57,8 proc. penktokų, 39,7 proc. septintokų, 39,4 proc. devintokų (7 pav.).

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi pakankamai laimingi arba labai laimingi, vertindami dabartinį savo gyvenimą, dalis proc.

Analizuojant sveikatos elgseną (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis, mitybos įpročiai), nustatyta, kad mokiniai, kurie penkias ir daugiau dienų mankštinosi ar sportavo bent 60 min. (skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis), yra 45,8 proc. penktokų, 38,9 proc. devintokų, 38,4 proc. septintokų. Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie kasdien ne pamokų metu mankštinosi ar sportavo bent 60 minučių yra 10,9 proc. devintokų, 9,4 proc. penktokų, 8,9 proc. septintokų.

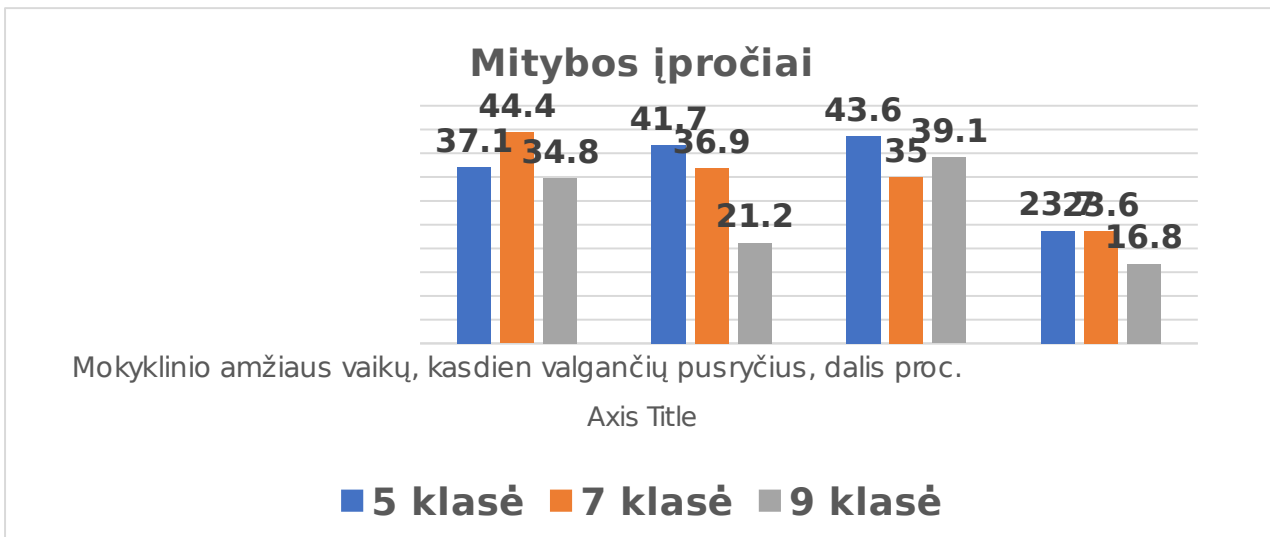
Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleisdavo prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), buvo 40,2 proc. devintokų, 31,4 proc. septintokų, 16,6 proc. penktokų (8 pav.).

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie penkias ir daugiau dienų mankštinasi ar sportuoja bent 60 min. skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis, dalis proc.

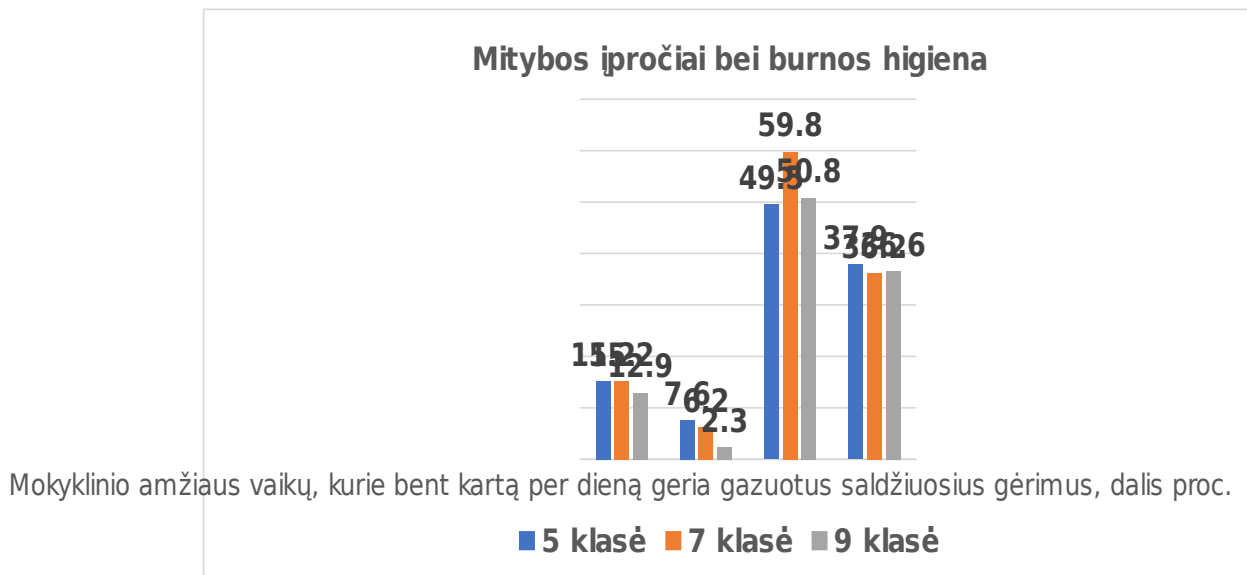
8 pav. Šaltinis: *Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).*

Duomenys apie mitybos įpročius bei burnos higieną pasiskirstė taip: pusryčius daugiausiai valgė septintokai – 44,4 proc., 37,1 proc. – penktokai, 34,8 proc. – devintokai. Vaisius bent kartą per dieną dažniausia valgė penktokai – 41,7 proc., septintokai – 36,9 proc., devintokai – tik 21,2 proc. Daržoves bent kartą per dieną valgė dažniausia penktokai – 43,6 proc., 39,1 proc. – devintokai, 35,0 proc. – septintokai. Saldumynus bent kartą per dieną dažniausia valgė penktokai – 23,7 proc., nedaug atsiliko septintokai – 23,6 proc., devintokai – 16,8 proc. (9 pav.).

9 pav. Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).

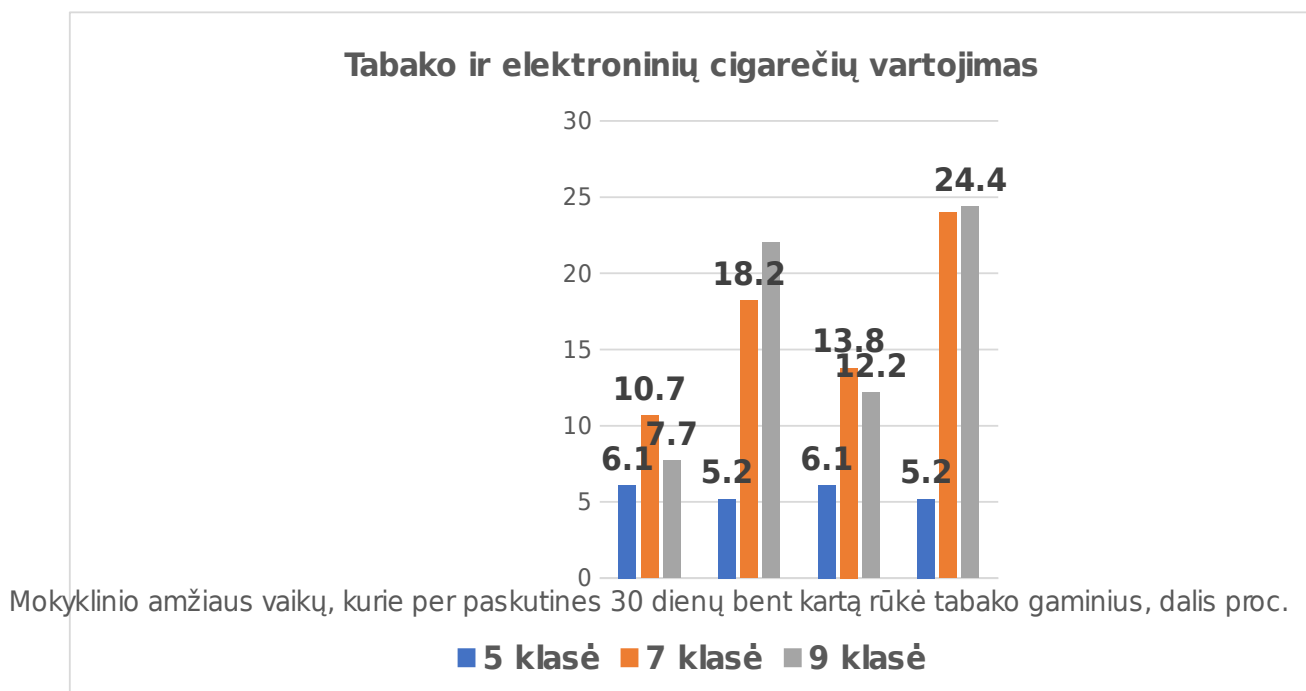
Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie bent kartą per dieną gėrė gazuotus saldžiuosius gėrimus, po 15,2 proc. – penktokai ir septintokai, 12,9 proc. – devintokai. Bent kartą per savaitę gėrė energinius gėrimus: penktokų 7,6 proc. penktokų, 6,2 proc. septintokų ir 2,3 proc. devintokų. Dažniau nei kartą per dieną dantis šepetėliu ir pasta valė 59,8 proc. septintokų, 50,8 proc. devintokų, 49,5 proc. penktokų. Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie nedėjo papildomai druskos į paruoštą maistą: 37,9 proc. – penktokai, 36,6 proc. – devintokai, 36,2 proc. – septintokai (10 pav.).

10 pav. Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).

Rizikingu elgesiu labiausiai domisi paaugliai, kurie ypač jauno amžiaus pradeda rūkyti ir kitaip svaigintis. Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie per paskutines trisdešimt dienų bent kartą rūkė tabako gaminius, buvo: 10,7 proc. septintokų, 7,7 proc. devintokų, 6,1 proc. proc. penktokų. Per paskutinius dvylika mėnesių bent kartą tabako gaminius dažniausiai rūkė devintokai (22,9 proc.) ir septintokai (18,2 proc.), penktokų – 5,2 proc. Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui: septintokų – 13,8 proc., devintokų – 12,2 proc., penktokų – 6,1 proc.

Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie per paskutinius dvylika mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretetes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, buvo devintokai (24,4 proc.), septintokai (24,0 proc.), penktokai (5,2 proc.) (11 pav.).

11 pav. Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).

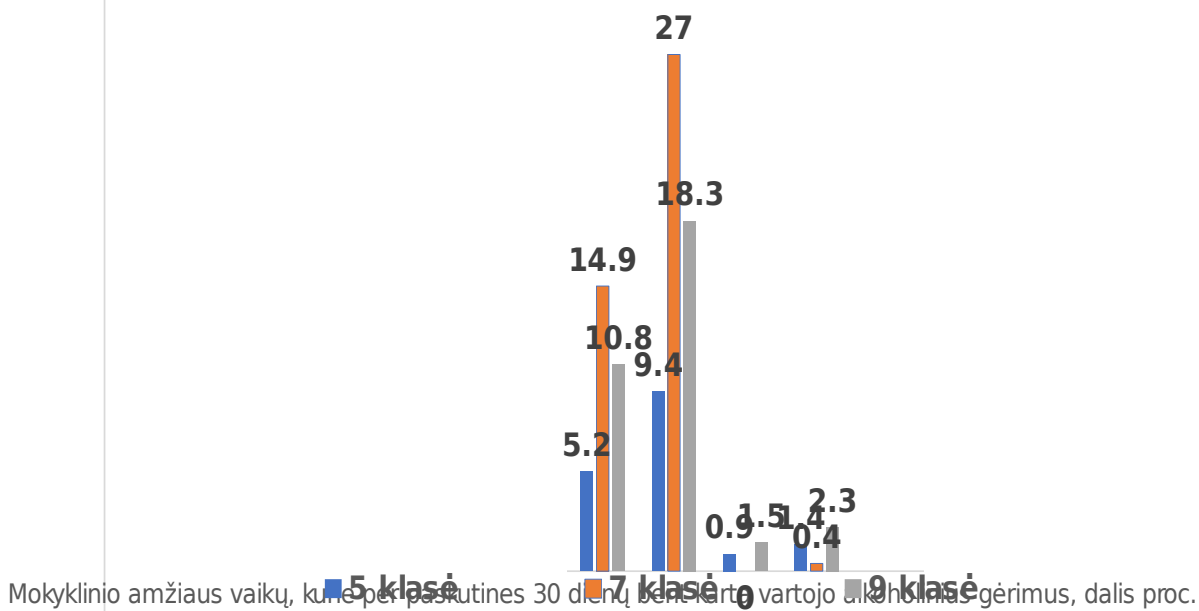
Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus: septintokų buvo 14,9 proc., devintokų – 10,8 proc., penktokų – 5,2 proc. Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus: septintokų – 27,0 proc., devintokų – 18,3 proc., penktokų – 9,4 proc.

Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolė“, marihuaną, hašišą): devintokų – 1,5 proc., penktokų – 0,9 proc. Septintokai nevartojo.

Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes: devintokų – 2,3 proc., penktokų – 1,4 proc., septintokų – 0,4 proc. (12 pav.).

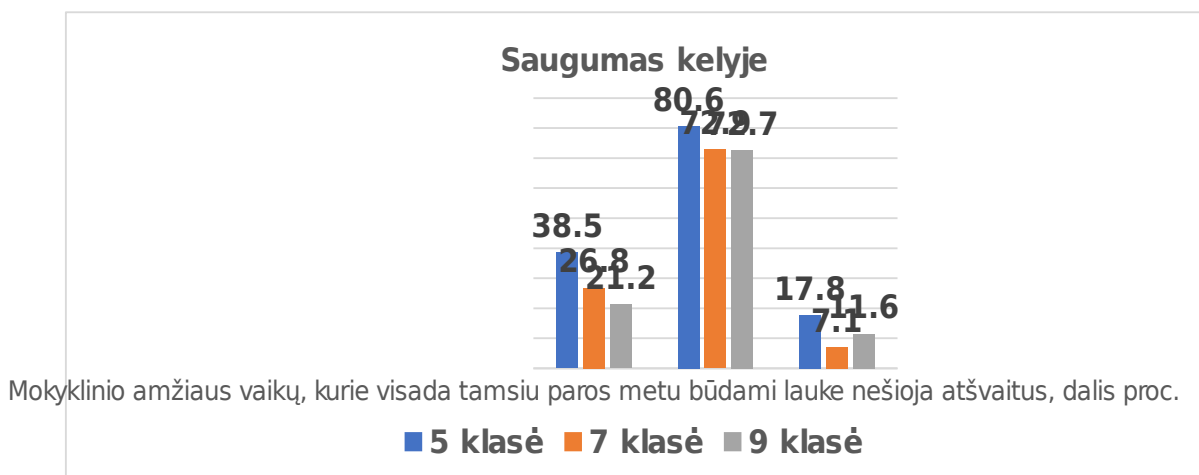
Alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimas

12 pav. Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).

Saugumas kelyje yra labai aktuali tema, apie kurią kalbama vis dažniau, nes dėl neatsargaus elgesio kelyje ar eismo taisyklių nesilaikymo žūsta arba lieka neįgalių nemažai jaunų žmonių.

Visada tamsiu paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus 38,5 proc. penktokų, 26,8 proc. septintokų ir 21,2 proc. devintokų. Važiuodami automobiliu visada segi saugos diržus 80,6 proc. penktokų, 72,9 proc. septintokų ir 72,7 proc. devintokų. Bet važiuodami dviračiu šalimą dėvi tik 17,8 proc. penktokų, 11,6 proc. devintokų ir 7,1 proc. septintokų (13 pav.).

13 pav. Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).

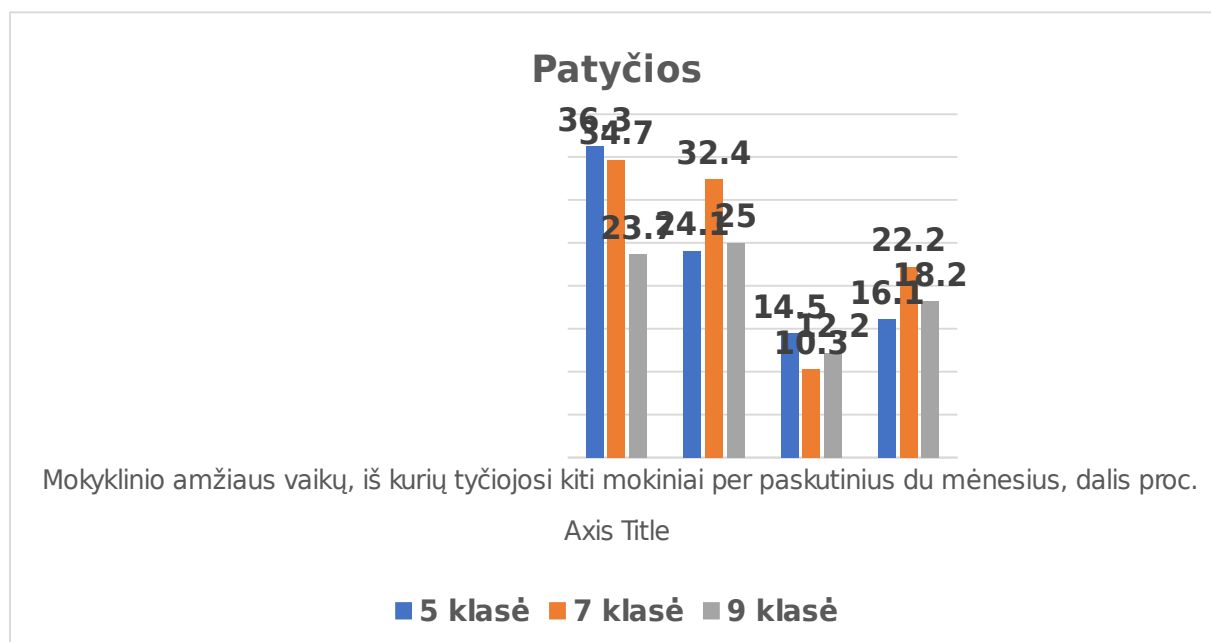
Patyčios vis dar aktuali tema visuomenėje. Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai per paskutinius du mėnesius, buvo 36,3 proc. tarp penktokų, 34,7 proc. tarp septintokų ir 23,7 proc. tarp devintokų.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per paskutinius du mėnesius, buvo 32,4 proc. septintokų, 25,0 proc. devintokų, 24,1 proc. penktokų.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutines 30 dienų patyrė patyčias socialiniuose tinkluose, elektroniniu paštu ar telefonu, buvo 14,5 proc. tarp penktokų, 12,2 proc. devintokų,

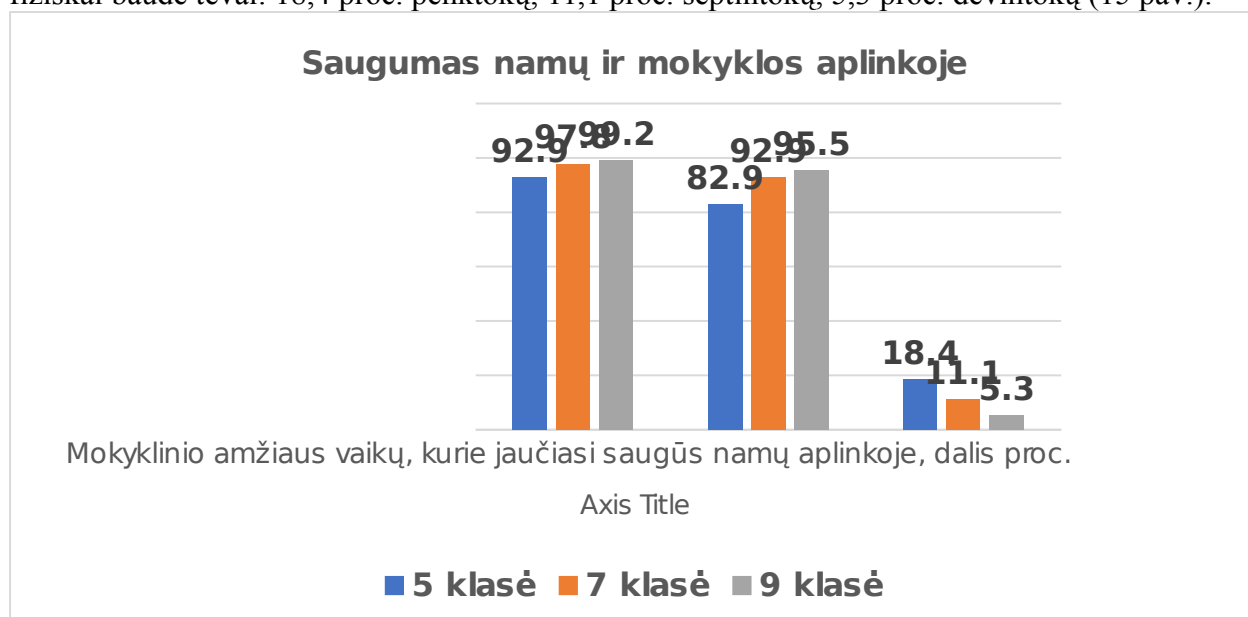
10,3 proc. tarp septintokų. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius patyrė patyčias socialiniuose tinkluose, elektroniniu paštu ar telefonu, buvo

12 mėnesių
22,2 proc. tarp

14 pav. Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).

Labai svarbus saugumas namų ir mokyklos aplinkoje. Saugiausiai jautėsi devintokai – 99,2 proc., septintokai – 97,8 proc., o penktokai – 92,9 proc. Mokyklos aplinkoje pakankamai saugūs jautėsi devintokai – 95,5 proc., septintokai – 92,9 proc., bet tarp penktokų saugūs tik 82,9 proc. Mokyklinio amžiaus vaikai, kuriuos per paskutinius du mėnesius mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai: 18,4 proc. penktokų, 11,1 proc. septintokų, 5,3 proc. devintokų (15 pav.).

15 pav. Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro leidinys „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“ (2020 m.).

Apibendrinant tyrimo rezultatus ir palyginus juos su Lietuvos mastu gauto tyrimo rezultatais, galima teigti, kad Jurbarko rajono mokiniai jautėsi pakankamai laimingi, nes bendras procentas laimingų mokinių, sudėjęs visus 7 ir 9 klasių mokinius, sudarė 79,0 proc. (Lietuvoje –

73,2 proc.). Savo sveikatą kaip gerą ar labai gerą vertino 85, 5 proc. mokinių, Lietuvos rodiklis – 79,8 proc. Savo išvaizda patenkinti buvo 46,3 proc., Lietuvos rodiklis – 40,7 proc.

Aptariant sveikatos elgseną (fizinis aktyvumas, mityba), galima prieiti išvadą, kad Jurbarko rajono 7–9 klasių mokinių, kurie 5 ir daugiau dienų mankština ar sportuoja bent 60 min. per dieną, buvo 41,1 proc. (Lietuvos rodiklis – 38,1 proc.). Kasdien ne pamokų metu mankština ar sportuoja bent 60 min. per dieną 9,5 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 13,6 proc.). Keturias ar daugiau valandų kasdien praleidžia prie televizoriaus ar kompiuterių ekranų 28,3 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 23,3 proc.).

Kalbant apie mitybos įpročius, galima konstatuoti, kad kasdien pusryčius valgė 39,4 proc. Jurbarko rajono 7–9 klasių mokinių (Lietuvos rodiklis – 45,5 proc.). Vaisius bent kartą per dieną valgė 34,9 proc. rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 34,7 proc.). Daržoves bent kartą per dieną valgė 34,3 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 32,3 proc.). Bent kartą per dieną saldumynus valgė 22,1 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 17,4 proc.). Gazuotus gėrimus bent kartą per dieną gėrė 14,8 proc. rajono mokinių, energinius gėrimus – 6,0 proc. mokinių. Papildomai maisto nesūdo 36,9 proc. mokinių (Lietuvos rodiklis – 36,7 proc.). Dažniau nei kartą per dieną dantis valosi pasta ir šepetėliu 54,0 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 57,0 proc.).

Bent kartą per dieną per paskutines 30 dienų rūkė tabako gaminius 8,3 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 7,0 proc.). Per paskutinius 12 mėnesių bent kartą rūkė tabako gaminius 14,1 proc. mokinių (Lietuvos rodiklis – 12,7 proc.). Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius įtaisus, sudaro 10,5 proc. (Lietuvos rodiklis – 12,2 proc.). Mokyklinio amžiaus vaikai, kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius įtaisus rūkymui, sudaro 17,0 proc. (Lietuvos rodiklis – 20,1 proc.). Alkoholinius gėrimus per paskutines 30 dienų bent kartą vartojo 10,4 proc. rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 10,6 proc.). Alkoholinius gėrimus per paskutinius 12 mėnesių bent kartą vartojo 18,5 proc. mokinių (Lietuvos rodiklis – 21,9 proc.). Narkotinių medžiagų vartojimo tarp 7–9 klasių mokinių problema mažai aktuali, juos bent kartą gyvenime vartojo tik 0,7 proc., kai tuo tarpu Lietuvos rodiklis – 3,2 proc. Kitus narkotikus bent kartą gyvenime yra vartoję tik 1,2 proc. Jurbarko rajono mokinių, o Lietuvos mastu – 1,8 proc.

Jautėsi saugūs kelyje, visada tamsiu paros metu nešiojo atšvaitus 29,7 proc. rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 25,6 proc.). Saugos diržus važiuodami automobiliu visada segė 75,7 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 80,3 proc.). Šalmą važiuodami dviračiu visada dėvi 12,0 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 9,3 proc.).

Mokiniai, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai per paskutinius du mėnesius, sudarė 32,7 proc. (Lietuvos rodiklis – 33,0 proc.). Mokiniai, kurie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per paskutinius du mėnesius, sudarė 27,4 proc. (Lietuvos rodiklis – 24,9 proc.) Per paskutines 30 dienų patyčias socialiniuose tinkluose, elektroniniu paštu ar telefonu patyrė 12,2 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 9,3 proc.) Per paskutinius 12 mėnesių patyčias socialiniuose tinkluose, elektroniniu paštu ar telefonu patyrė 19,1 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 16,0 proc.).

Saugūs namuose jautėsi net 96,3 proc. Jurbarko rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 96,2 proc.). Mokyklos aplinkoje saugūs jautėsi 89,8 proc. rajono mokinių (Lietuvos rodiklis – 85,3 proc.) Mokyklinio amžiaus vaikai, kuriuos paskutinius du mėnesius mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai, sudarė 12,4 proc. (Lietuvos rodiklis – 8,2 proc.).

IŠVADOS

1. Jurbarko rajone per tris paskutinius metus tendencingai didėjo ilgalaikio nedarbo lygis. Mokinių, nesimokančių mokyklose, skaičius Jurbarko rajone buvo 1,3 karto didesnis nei Lietuvos.

2. Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, Jurbarko rajone rodiklis buvo 1,4 karto didesnis nei Lietuvos.

---

3. Sergamumo antro tipo cukriniu diabetu rodiklis Jurbarko rajone buvo 1,3 karto didesnis nei Lietuvos.

4. 2020 m. Jurbarko rajono savivaldybėje net 78,5 proc. sveikatos rodiklių buvo geri arba geresni už Lietuvos, raudonojoje zonoje buvo tik 21,5 proc. rodiklių, kurie rodo, kuria linkme reikėtų labiau padirbėti.

REKOMENDACIJOS

Politikos formuotojams

- ✓ Jurbarko savivaldybės administracijai iš esmės spręsti problemas dėl investicijų pritraukimo į Jurbarko rajono savivaldybę, mažinant ilgalaikio nedarbo lygį rajone.
- ✓ Iš esmės sprendžiant bedarbystės Jurbarko rajone skaičių, mažėtų pašalpas gaunančiųjų bei socialinės rizikos šeimų ir nesimokančių mokyklose mokinių skaičius.
- ✓ Didinti darbų saugos darbo vietose kontrolę: paskirti atsakingus asmenis įmonėse, atsakingai vesti darbo saugos instruktažus darbuotojams sveikatos išsaugojimo klausimais bei tinkamai kontroliuoti šią sritį.

Specialistams

- ✓ Skatinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą sveikatos stiprinimo srityje, įgyvendinant prevencines sveikatingumo veiklas rajono gyventojams.
  - ✓ Pirminiuose sveikatos priežiūros centruose skatinti imunizacijos apimtį, kad būtų pagerinta motinos ir vaiko sveikata.
  - ✓ Įtraukti visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros įstaigas į sveikatingumo projektų įgyvendinimą.
-

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Jurbarko rajono savivaldybės taryba, 188713933, Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2020 metų ataskaitos patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-05 17:00:00 T2-74
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Skirmantas Mockevičius Savivaldybės meras
Sertifikatas išduotas	SKIRMANTAS MOCKEVIČIUS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-05 15:02:30
Parašo formatas	-
Laiko žymoje nurodytas laikas	XAdES-T
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	AS Sertifitseerimiskeskus,,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-14 10:20:17 - 2026-01-13 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Augenija Tamošaitytė Vyriausioji specialistė
Sertifikatas išduotas	AUGENIJA TAMOŠAITYTĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-05 15:56:27
Parašo formatas	-
Laiko žymoje nurodytas laikas	XAdES-EPES
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	AS Sertifitseerimiskeskus,,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-17 16:16:32 - 2024-12-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	WebPartner
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus.
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-04-05 16:31:08 WebPartner
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2022-04-05 16:31:08 nuorašą suformavo ir atspausdino Tamošaitytė Augenija